

РЕЦЕНЗИЯ

върху дисертационен труд представен за придобиване на образователната
и научна степен „Доктор“
към катедра „Футбол и тенис“ при НСА „Васил Левски“

от проф. Георги Владимиров Игнатов, доктор
СУ „Св. Климент Охридски“, Департамент по спорт,
катедра „Спортни игри и планински спортове“

ТЕМА: *„Специализирана методика за подготовка на 10-11 годишни
футболисти“*

Автор на дисертационния труд: Владимир Атанасов Бахърв

Научен ръководител: доц. Емил Атанасов, доктор

В съвременния етап на развитие на футболната игра се наблюдава тенденция към снижаване на възрастта за системни тренировъчни занимания. Този факт измени структурата и съдържанието на методическите разработки осигуряващи работата с младите състезатели. От друга страна все по ранното включване в представителните отбори, предявява изключително високи изисквания към работата във футболните школи с подрастващите.

Разрешаването на проблема за многогодишната подготовка на младите футболисти е свързан с опитите емпирично да бъдат обосновани нови модели и подходи за работа, които да отразяват нуждите на практиката. Взаимовръзката между отделните страни на подготовката във възрастта 10-11 години се явява основата, върху която следва да се изграждат и усъвършенстват качествата на младите футболисти. В този смисъл темата е актуална и важна за подготовката на младите футболисти. Всичко свързано с оптимизирането на тренировъчния процес при

подрастващи футболисти заслужава одобрение и засилен изследователски интерес. Това е и гледната ми точка от която ще анализирам и ще дам своята оценка за идеите и резултатите в дисертационния труд на тема „Специализирана методика за подготовка на 10-11 годишни футболисти“.

Дисертационният труд е оформен в едно книжно тяло с обем от 146 страници, от които 132 основен текст, съдържащ 35 таблици и 32 фигури, 12 страници използвана литература, както и 2 страници приложения. В структурно отношение трудът е построен правилно, като включва увод, три основни глави, изводи и препоръки оформени като четвърта глава и използвана литература. Като структура, обем и последователност на изложението предложеният дисертационен труд отговаря на основните изисквания за такъв род разработки.

В увода на дисертационния труд, докторантът целенасочено мотивира необходимостта от провеждане на подобен експеримент и съответно избора на възрастова група, върху която да бъде реализирана експерименталната работа.

За подготовката на глава първа в обем от 70 страници са използвани 117 източника, от които 58 на кирилица, 52 на латиница и 7 интернет сайта. В тази част на труда Владимир Бахъров последователно ни запознава в детайли с растежа и развитието на организма на човека и соматотипологичната характеристика на организма на подрастващи състезатели по футбол. Направен е обстоен анализ на възрастовите особености на организма. Много обстойно е разгледана физическата подготовка и сензитивните периоди за развитие на двигателните качества, техническата и тактическата подготовка на подрастващите футболисти, както и психологическата подготовка на футболиста в теоретичен и най-вече в приложно-методичен аспект. Изключително подробно и много добре онагледено сме запознати с малките игрови форми във футбола. Представена е ценна информация в съответствие с европейския опит за

малките игрови форми, за вариантите на броя на състезателите, а именно 5, 7, 9 и 11, за правилата и целите на играта, за размерите на терена, за вида на тренировъчните натоварвания и използваните тактически схеми при различен брой играчи със съответните предимства и недостатъци. Отделено е специално място на футбол 7, който е най-често практикуван в изследвания период, като са представени предимствата и недостатъците в различните му формации.

Творчески са изследвани публикациите по темата. Проучването на състоянието на проблема е извършено компетентно и в необходимия научен стил. В края на първа глава, докторантът е разработил кратка, ясна и добре построена работна хипотеза, която формира концепцията на дисертационния труд.

Във втора глава „Цел, задачи, методика и организация на изследването“, в своята логична последователност в обем от 23 страници са представени целта и произтичащите пет основни задачи, формулирани ясно и точно и даващи ясна представа за намеренията на докторанта.

Авторът е описал обекта, предмета и субекта на своето изследване, а приложените изследователски методи дават възможност за обективен анализ към постигането на целта и задачите на труда. Подробно е описана организацията на изследването и тестовете за спортно-педагогически контрол. В края на втора глава подробно са описани параметрите и структурата на приложения модел за подготовка на 10-11 годишни футболисти в педагогическия експеримент.

В структурно отношение, разработването на глава втора е научно обосновано и удовлетворява напълно, а съдържанието и допринася за високата стойност на дисертационния труд.

Най-общо положителните моменти за написаното в тази глава се отнасят до ясно изградената методологическа постановка на изследването, подходящата и многостранна методика на изследване. Много добро

впечатление прави последователността в която е представена организацията и реализацията на експеримента и точно подбраните и описани подробно 10 теста за контрол и оценка на постигнатите резултати, както и прегледно представения модел за подготовка на 10-11 годишни футболисти.

Трета глава „Анализ на резултатите“ е разработена на много добро научно ниво. В тази част от дисертацията, която е в обем от 33 страници се анализират резултатите от анкетното проучване с 55 треньори, работещи в детско-юношески школи в аматьорски и професионални футболни клубове в България. Представен е вариационен и сравнителен анализ на резултатите от изследването с експерименталната група, съставена от 15 състезатели на ПФК „Левски“ – гр. София и с контролната група, съставена от 15 състезатели на ПФК „Берое“ – гр. Стара Загора. На базата на статистическата обработка е извършено акуратно тълкуване на обективните показатели от проведените тестирания. Съществен принос за практиката е проведения корелационен анализ на резултатите и онагледените зависимости между техническите способности и физическите качества. Резултатите от проведените тестирания недвусмислено показват, че експерименталната методика в годишния цикъл повишава ефективността на тренировъчната работа в експерименталната група.

От разширеното научно търсене, направените изследвания и анализи в тази част на дисертацията ми позволяват да посоча следните основни приноси за практиката:

1. Предоставени са данни за същността и промените в двигателния потенциал, както и корелационните им връзки с основните психически, технико-тактически и физически показатели.
2. Създадена и апробирана е специализирана методика за подготовка на 10-11 годишни футболисти.

3. Създадена е тестова батерия за контрол и оценка на основни за футболната игра двигателни качества и технически способности на 10-11 годишни футболисти.

В глава четвърта „Изводи и препоръки“, същите кореспондират и се основават на решаването на поставените изследователски задачи и произтичат от направения анализ, като дават отговор на формулираната научна хипотеза.

Докторантът има три публикации, които напълно отразяват научните търсения по темата. Авторефератът отговаря на изискванията.

В **заключение** ще отбележа, че Владимир Бахъров е уважаван хоноруван преподавател в НСА „Васил Левски“ и треньор на мъжките представителни студентски футболни отбори на НСА по футбол и футзал и като такъв допринася неимоверно много за развитието на студентския футбол в Република България. Преподавател е и в Българската треньорска школа по футбол към Българския футболен съюз.

Личните ми положителни оценки за Владимир Бахъров като научен работник се допълват и от състезателната му дейност в редица футболни клубове, участието му в Националния отбор на България по футзал, както и от треньорската му работа с подрастващи футболисти. Тези позиции позволяват на докторантът да разполага не само с подробна информация и цялостен поглед върху състоянието, както на професионалния и в частност на студентския футбол, а така също и на футбола сред подрастващите, вкл. планирането, управлението и контрола на спортната подготовка и възможност за пряко участие в организационно-управленските процеси. Всичко това е дало възможност на докторантът да направи изследвания с такъв задълбочен характер.

Рецензираният дисертационен труд е разработен на много добро научно ниво, с нужната теоретична и приложна стойност в областта на футбола. Представеният дисертационен труд има завършен вид.

Направеният задълбочен анализ на основни за футболната игра двигателни качества и технически способности на 10-11 годишни футболисти, проведеният експеримент и получените в него резултати, обогатяващи усъвършенстването процеса на подготовката на подрастващи футболисти и повишаването на професионалната компетентност на спортно-педагогическите кадри работещи в сферата на футбола, както и актуалността на избора за изследване проблем, ми дават основание с увереност да предложа на уважаемите членове на научното жури при НСА „Васил Левски“ да присъдят образователната и научна степен „ДОКТОР“ на **Владимир Атанасов Бахъров** в професионално направление 7.6. Спорт, докторска програма „Теория и методология на спортната наука“.

20.07.2021 г.

Рецензент:

/проф. Георги Игнатов, доктор/

REVIEW

on a dissertation presented for the acquisition of the educational and scientific degree „PhD”
to the Department of Football and Tennis at the NSA „Vasil Levski”

by Professor Georgi Vladimirov Ignatov, PhD.
lecturer from the Sport Games and Mountain Sports Division of the
Sports Department of St. Kliment Ohridski Sofia University

TOPIC: *Specialized methodology for training 10-11 year old football players*

Author of the dissertation: Vladimir Atanasov Baharov

Scientific adviser: Assoc. Prof. Emil Atanasov, Ph.D.

At the present stage of development of the football game there is a tendency to lower the age for systematic training activities. This fact changed the structure and content of the methodological developments ensuring the work with young athletes. On the other hand, the early inclusion in the representative teams places extremely high demands on the work in football schools with teenagers.

Solving the problem of many years of training of young players is associated with attempts to empirically justify new models and approaches to work that reflect the needs of practice. The relationship between the different countries of training at the age of 10-11 is the basis on which the qualities of young players should be built and improved. In this sense, the topic is relevant and important for the training of young players. Everything related to the optimization of the training process in adolescent football players deserves approval and increased research interest. This is my point of view from which I will analyze and give my assessment of the ideas and results in the dissertation on „Specialized methodology for training 10-11 year old players”.

The dissertation is formed in one book body with a volume of 146 pages, of which 132 main text, containing 35 tables and 32 figures, 12 pages of used literature, as well as 2 pages of appendices. Structurally, the work is constructed correctly, including an introduction, three main chapters, conclusions and recommendations formed as a fourth chapter and literature used. As a structure, volume and sequence of the exhibition, the proposed dissertation meets the basic requirements for such developments.

In the introduction to the dissertation, the doctoral student purposefully motivates the need to conduct such an experiment and, accordingly, the choice of age group on which to carry out the experimental work.

For the preparation of Chapter One, a volume of 70 pages, 117 sources were used, of which 58 in Cyrillic, 52 in Latin and 7 Internet sites. In this part of the work, Vladimir Baharov consistently introduces us in detail to the growth and development of the human body and the somatotypological characteristics of the body of adolescent football players. A thorough analysis of the age characteristics of the organism has been made. The physical training and the sensitive periods for the development of motor skills, the technical and tactical training of the adolescent football players, as well as the psychological training of the football player in theoretical and especially in applied-methodological aspect are considered in great detail. We are extremely detailed and very well illustrated with the small forms of football. Valuable information is presented in accordance with the European experience for small game forms, for the variants of the number of players, namely 5, 7, 9 and 11, for the rules and goals of the game, for the size of the field, for the type of training loads and the used tactical schemes for different numbers of players with the corresponding advantages and disadvantages. A special place is given to football 7, which is most often practiced in the period under study, presenting the advantages and disadvantages of its various formations.

The publications on the topic have been creatively researched. The study of the state of the problem was carried out competently and in the necessary scientific style. At the end of the first chapter, the doctoral student has developed a short, clear and well-constructed working hypothesis, which forms the concept of the dissertation.

In the second chapter „Purpose, tasks, methodology and organization of the study“, in its logical sequence in a volume of 23 pages are presented the purpose and the resulting five main tasks, formulated clearly and precisely and giving a clear idea of the intentions of the doctoral student.

The author has described the object, the subject and the subject of his research, and the applied research methods allow for an objective analysis towards the achievement of the goal and tasks of the work. The organization of the research and the tests for sports-pedagogical control are described in detail. At the end of the second chapter the parameters and the structure of the applied model for preparation of 10-11 year old football players in the pedagogical experiment are described in detail.

Structurally, the development of Chapter Two is scientifically sound and fully satisfactory, and its content contributes to the high value of the dissertation.

In general, the positive aspects of what is written in this chapter relate to the clearly established methodological setting of the study, the appropriate and multifaceted research methodology. A very good impression is made by the sequence in which the organization and implementation of the experiment is presented and precisely selected and described in detail 10 tests for control and evaluation of the achieved results, as well as a clearly presented model for training 10-11 year old players.

The third chapter „Analysis of the results“ has been developed at a very good scientific level. This part of the dissertation, which is 33 pages long, analyzes the results of the survey with 55 coaches working in children's and youth schools in amateur and professional football clubs in Bulgaria. A

variational and comparative analysis of the results of the study with the experimental group consisting of 15 athletes of PFC „Levski“ – Sofia and the control group consisting of 15 athletes of PFC „Beroe“ – Stara Zagora is presented. Based on the statistical processing, an accurate interpretation of the objective indicators of the conducted tests was performed. A significant contribution to the practice is the conducted correlation analysis of the results and the illustrated dependences between the technical abilities and the physical qualities. The results of the conducted tests unequivocally show that the experimental methodology in the annual cycle increases the efficiency of the training work in the experimental group.

From the extended scientific research, the research and analyzes made in this part of the dissertation allow me to point out the following main contributions to the practice:

1. Data on the nature and changes in motor potential, as well as their correlations with the main mental, technical-tactical and physical indicators are provided.
2. A specialized methodology for training 10-11 year old football players has been created and tested.
3. A test battery has been created for control and evaluation of basic motor skills and technical abilities of 10-11 year old football players.

In Chapter Four „Conclusions and Recommendations“, they correspond and are based on the solution of the research tasks and follow from the analysis, giving an answer to the formulated scientific hypothesis.

The doctoral student has three publications that fully reflect the scientific research on the topic. The abstract meets the requirements.

In **conclusion**, I would like to note that Vladimir Baharov is a respected part-time lecturer at NSA „Vasil Levski“ and coach of the men's representative student football teams of NSA in football and futsal and as such contributes immensely to the development of student football in Bulgaria. He is also a

teacher at the Bulgarian Football Coaching School at the Bulgarian Football Union.

My personal positive evaluations of Vladimir Baharov as a researcher are complemented by his competitive activity in a number of football clubs, his participation in the National Futsal Team of Bulgaria, as well as his coaching work with teenagers. These positions allow the doctoral student to have not only detailed information and a comprehensive view of the state of both professional and student football in particular, as well as football among adolescents, including the planning, management and control of sports training and the opportunity for direct participation in organizational and management processes. All this has enabled the doctoral student to do research of such a thorough nature.

The peer-reviewed dissertation is developed at a very good scientific level, with the necessary theoretical and applied value in the field of football. The presented dissertation has a completed form. The in-depth analysis of basic motor skills and technical abilities of 10-11 year old football players, the conducted experiment and the results obtained in it, enriching the improvement of the process of training teenagers and increasing the professional competence of sports and pedagogical staff working in the field of football, as well as the relevance of the problem chosen for research, give me reason to confidently propose to the esteemed members of the scientific jury at NSA „Vasil Levski“ to award the educational and scientific degree „PhD“ to **Vladimir Atanasov Baharov** in professional direction 7.6. Sport, doctoral program „Theory and methodology of sports science“.

July 20, 2021

Reviewer:

/Professor Georgi Ignatov, PhD/